

## דף יז:

עין משפט א.

יו"ד סימן יח סעיף ה

ה. ו. סכין שיש בה פגימות הרבה אפי' כולן מסוכסכות גם אם שחט בה בדיעבד פסולה <sup>א</sup> דחיישינן שמא השיב ידו מעט ולא הרגיש.

עין משפט ב.

יו"ד סימן יח סעיף ב

ב. שיעור פגימה כל שהוא <sup>א</sup> ובלבד שתאגור בה אפי' חוט השערה <sup>ד</sup>.

עין משפט ג.ד.ה.ו.

יו"ד סימן יח סעיף ד

ה. ד. סכין שבודקים אותה בהולכה <sup>ה</sup> ולא מרגישים שיש בה פגם, אבל כשחוזר בהובאה מרגיש שיש בה פגם זו היא הנקראת סכין מסוכסכת, אם שחט בה דרך הולכה ולא הביא שחיטתו כשרה, ואם הביא שחיטתו פסולה.

ה. ה. בד"א כשהרגיש בה קודם השחיטה אבל אם מצא סכיננו יפה קודם השחיטה ואחר השחיטה מצא בא פגימה מסוכסכת ואומר ברי לי שלא עשיתי אלא הולכה בלבד שחיטתו פסולה <sup>ו</sup>.

הגה: יש מחמירין דכל מסוכסכת אסורה אם לא שההרגשה בראש הסכין אם

- ב. מברייטא שם, והמנהג להטריף אפי' אם אין בה אלא פגימה אחת. כף החיים אות כ"ה.
- ג. כ"כ הרמב"ם בפ"א מה"ש, ושכן דעת הרי"ף והר"ן. וחזן ממה שזה הלכה למשה מסיני יש בשחיטה בלא פגימה תועלת לנפש המגולגלת. כף החיים אות ט'.
- ד. ומנהגינו לאסור אפי' בהרגשה בעלמא אע"פ שאינה מעכבת חוט השערה וגם אינו נראה ע"י ראיית השמש. ואין לסמוך על בדיקת ראייה בשמש בלא בדיקת הציפורן דיש כמה פגימות שאינם נראות ע"י ראיית השמש. כף החיים אות י"ב. ועוד כתב שם דאין לך פגימה בעולם קטן שבקטנים שלא יורגש ע"י בדיקת הציפורן רק הכל תלוי בהרגשת הבודק ועוצם הרגשתו וזה ברור ונודע לכל. כף החיים אות י"ג. וסיים הכל תלוי בישוב הדעת וביראת שמים של הבודק. ע"ש.
- ה. היינו בהולכת האצבע על הסכין וכן נוהגין ולא הסכין על האצבע דאם בודקין בבדיקת הסכין על האצבע אין מרגישים. כף החיים אות כ"ג.
- ו. דמילתא דלא רמיא עליה דאיניש לאו אדעתיה.

שחט בהולכה, או אם ההרגשה בסוף הסכין אם שחט בהובאה, וכיון שאין אנו בקיאים היכן זה נקרא ראש הסכין יש להטריף<sup>ז</sup> הכל והכי נהוג.

עין משפט ז.

יו"ד סימן יח סעיף ח

ה. ט. סכין שהיא עולה ויורדת כנחש ואין בה פגימה שוחטין בה לכתחילה<sup>ח</sup>.

עין משפט ז.

יו"ד סימן יח סעיף ו

ו. ז. סכין חדה שהושחזה אבל אינה חלקה<sup>ט</sup> אלא מגעה כמגע ראש השיבולת שהוא מסתבך באצבע הואיל ואין בה פגימה שוחטין בה. הגה: ואין אנו נוהגין לשחוט בו לפי שאין אנו בקיאים<sup>י</sup>.

עין משפט ט.

יו"ד סימן יח סעיף ט

מ. י. בדיקת הסכין צריכה על הבשר<sup>כ</sup> ועל הציפורן ומשלוש רוחותיה דהיינו פיה ושני צדדיה בהולכה והובאה<sup>ל</sup> שלא יהיה בה פגם כלל. ויבדוק לאט ובכוונת הלב שלא יפנה לבו לדברים אחרים. וצריך לשנות

ז. וכ"כ הזבחי צדק שאין לנו דין מסוכסכת וכל מה שתרגיש היד בהולכה או בהובאה פסולה ומי שמיקל בזה הרי הוא מאכיל נבלות וטריפות לישראל והמנהג בין לאשכנזים בין לספרדים להטריף כדברי הרמ"א. כף החיים אות כ"ד.  
ח. והט"ז כתב שזה דלא כהב"ח ועיין בש"ך ס"ק י"ג. אך ראוי ונכון שלא לשחוט בסכין עולה ויורד כי נתמעטה ההרגשה. כף החיים אות ל"ד.  
ט. והכף החיים העלה דנתקבצו כל חכמי העיר בירושלים כמו שמוכא בספר נחפה בכסף והסכימו שלא יורשה שום שו"ב לשחוט בסכין חד ביותר אלא דוקא סכין חד וחלק דהיינו בינוני כדי שלא יהיה חלק ביותר שהוא סכין רעה ולא סכין חדה ביותר שאינו נרגש הפגם בגלל החידוד. כף החיים אות כ"ח.  
י. כ"כ הב"י ומהרש"ל בפ"ק סי' ל', וכן נוהגין, ועיין באות הקודם.  
כ. והפר"ח כתב דבזה"ז מעולם לא ראינו מי שיבדוק בבשר כי אין אדם מרגיש בה כל עיקר, ועיין בכף החיים אות ל"ה ושם הטעמים גם בבשר וגם בציפורן.  
ל. ובסך הכל י"ב פעמים הולכה והובאה וסימן לדבר ושחטתם בז"ה גמטריה י"ב. כ"כ הלבוש.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

**הצפורן** <sup>מ</sup> לאחרת אחר חלק בדיקתה שמא נפגם הצפורן בחודה של הסכין <sup>ב</sup> ואם יש פגימה בצדדין לא ירגיש בה לפי שעוברת בתוך פגימת הצפורן.

**הגה:** ולא יבדוק שני צדדי הסכין ביחד <sup>ס</sup> אלא כל אחד בפני עצמו.

יו"ד סימן שט פני' ב

עין משפט י.ב.

**ב.** אפי' אחר שנפל בו מום גלוי לכל כגון שנקטעה ידו או רגלו אינו רשאי לשוחטו אלא ע"פ מומחה <sup>ע</sup> שיורה שהוא מום הראוי לישחט עליו, ואם אין חכם מומחה נותר ע"פ ג' חכמים קצת ואינם בקיאים כל כך. והיום שאין לנו מומחין <sup>פ</sup> אינו נשחט אלא במומין מובהקין כגון נסמית עינו ונקטעה ידו וכיוצא <sup>צ</sup> ע"פ ג' בני הכנסת.

**הגה:** נחתך הזנב למעלה מן החוליא הוי מום.

**מ.** וצריך שהצפורן יהיה מתוקן עד סמוך לבשר דבזה יהיה מרגיש בו כהוגן והיינו קרוב לבשר ולא מרוחק הרבה. כף החיים אות מ"א. ולא יבדוק בשעה שהיד קרה ומצונן או חם מאוד או שהיד מזיעה הן מחמת משקה הן מחמת זיעת החום אפי' טופח שלא ע"מ להטפוח כי בדוק ומנוסה שבזה שבכל אלה לא מרגיש, גם יקנח הסכין שלא יהיה בו שום לחלוחית, גם ברוח כשנושבת לא יעמוד בחוץ לבדוק כי הרוח קשה לזה. כ"כ הכף החיים אות מ"ג.

**נ.** ואם הוא יר"ש ובדק ולא מצא אחר שאחר מרגיש פגימה דקה אחר בדיקתו אין בכך כלום כיון שבדק כפי כוחו. כ"כ הרב בית יעקב והשיגו עליו דחלילה לומר כן דפשיטא דיש לאסור, וכ"כ הברכי יוסף. כ"כ הכף החיים אות מ"ח. וכן אם כולם אומרים שאין בו פגימה ואחד אומר שמרגיש אין כולם צריכים לשמוע ליחיד. כ"כ בחכמת אדם כלל ג' סוף אות י"א.

**ס.** ממהרי"ו, ואם בדק הסכין רק בחודו ולא בצדדין ואבד הסכין אפי' שחט בה בהמות ועופות הרבה כשרות, כך הביא בכף החיים בשם מתירין וכתב דנכון להחמיר למעשה כי המשבצות זהב ועוד כתבו לאסור. כף החיים אות נ"ב.

**ע.** בהתרת נדרים אמרו חכם ובראיית מומין אמרו מומחה וע"פ מומחה, היא ממשנה בכורות ל"ו ע"ב וכת"ק.

**פ.** שבקיאים בראיית העין להכירם או שאין לנו נשיא באר"י ליטול ממנו רשות, מהרא"ש.

**צ.** או נחתך בתנוך אזנו הוי מום, והיינו הגדר האמצעי שבאוזן ר"ל הוא הגבוה שבאמצע האוזן ובשפת האוזן היינו אליה הרכה שבאוזן שם נקרא עור האוזן שחוזר ומבריא לא הוי מום, מרש"י. ט"ז. ועיין בטור, ובלבוש הביא כל המומין שהם אליבא דכו"ע.